सरदार सरोवर प्रकल्पाचे मासेमारी हक्क मत्स्य व्यवसाय विभागास हस्तांतरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांकः मत्स्यवि-१२१३/१९७/प्र.क्र.२३/पदुम-१३,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक:- ०८/१०/२०१३.

वाचा -

- 9) शासन निर्णय क्रमांकः नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरण (जल संसाधन मंत्रालय, भारत सरकार), इंदौर (म.प्र.) यांचे क्र.१४५२, दि.९ नोव्हेंबर २०१२ चे पत्र.
- २) नर्मदा पाणी तंटा न्यायाधिकरणाचा दि. १२ डिसेंबर, १९७९ चा अंतिम निर्णय.
- ३) मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), धुळे यांचे क्र.कक्ष-२/यो/प्र.क्र.८(१)/११-१२/२२६/१२-१३, दि.३१ मे, २०१२ चे पत्र.

प्रस्तावना –

सरदार सरोवर प्रकल्प आंतरराज्य प्रकल्प असून, महाराष्ट्र राज्यातील नंदूरबार जिल्ह्यामधील अक्कलकुवा व दाङगाव (अकर्णी) येथील ३३ गावे, एकूण ६००० हेक्टरच्या बुडीत क्षेत्रात येतात. सरदार सरोवर प्रकल्पात महाराष्ट्र राज्याला सरोवरातील ७३२७ हेक्टर जलक्षेत्र मासेमारीकरीता उपलब्ध आहे. केंद्रीय पर्यावरण व वन मंत्रालयांतर्गत स्थापन नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरण (N.C.A) सरदार सरोवराशी संबंधित राज्यामध्ये पर्यावरणविषयक बाबींचे कामकाज पहाते. नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरणाने त्यांच्या ४८ व्या बैठकीत सरदार सरोवर प्रकल्पात मत्स्य विकास व मत्स्य संवर्धनाचे काम ३० महिन्यांच्या मुदतीत पूर्ण करण्यासाठी कामांचा कृती आराखडा व त्यासाठी आवश्यक वित्तीय तरतूद याचा तपशिल प्राधिकरणास सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. त्यास अनुसरुन आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी Central Inland Fisheries Research Institute (CIFRI) तथा High level expert group on fisheries Development and Conservation (HLEG) यांच्या विहीत मार्गदर्शक तत्वानुसार महाराष्ट्र राज्याच्या सरदार सरोवरातील मत्स्य विकास व मत्स्यसंवर्धनाचा कृती आराखडा तयार करुन, प्राधिकरणास सादर केला आहे. त्यास नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरणाच्या उच्चस्तरीय सल्लागार समितीने (HLEG) त्यांच्या १२ व्या बैठकीत मान्यता दिली आहे. नर्मदा नियंत्रण प्राधिरणाने दि.०९/११/२०१२ च्या पत्रान्वये कृती आराखडा मान्य झाला असल्याने, बैठकीच्या कार्यवृत्ताची वाट न पाहता कृती आराखड्याची अंमलबजावणी तात्काळ करण्याबाबत सूचना दिल्या आहेत. कृती आराखड्याची अंमलबजावणी करण्याकरीता महाराष्ट्र राज्याच्या भौगोलिक कक्षेतील सरदार सरोवराचे मासेमारीचे हक्क राज्य शासनाच्या मत्स्य व्यवसाय विभागास प्रदान करणे व कृती आराखड्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यास निधी वितरीत करण्याची बाब शासनस्तरावर विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी दि.०४/१२/२०१२ च्या पत्रान्वये सादर केलेल्या नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरणाची मान्यता प्राप्त असलेला तिमाही निहाय, आर्थिक व भौतिक उद्दिष्ट निहाय आराखड्याप्रमाणे मत्स्यव्यवसाय विभागामार्फत सरदार सरोवरात सन २०१३-१४ या वर्षात योजना राबविण्यात येणार आहे. त्यासाठी एकूण रु.७२.५५ लाख खर्च होणार आहे. नर्मदा पाणी तंटा न्यायाधिकरणाने पारीत केलेल्या दि.१२ डिसेंबर, १९७९ च्या निर्णयातील खंड XI, उपखंड ५(८) अन्वये महाराष्ट्र राज्याला सरदार सरोवरातील पाण्याखाली बुडालेल्या क्षेत्रातील तलावाच्या काही भागात न्यायाधिरणाने मत्स्यव्यवसायाचे अधिकार प्रदान केले आहेत. तसेच वन विभागाचे देखील दि.३१ मे, २०१२ च्या पत्रान्वये सरदार सरोवराला मत्स्य व्यवसाय करण्यास वन विभागाची हरकत नसल्याचे कळविले आहे. सबब, प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्याच्या सरदार सरोवर क्षेत्रात नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरणाने मान्यता दिलेल्या कृती आराखड्यातील प्रयोजनाकरीता मत्स्यव्यवसाय करण्याचे अधिकार मत्स्यव्यवसाय विभागास प्रदान करण्यात येत आहेत.

हा शासन निर्णय मंत्रालयाच्या पर्यावरण विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३१००८१५२९५४१८०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प.श.अहमद)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २) प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ५) प्रधान सचिव, वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- ७) सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, तारोपोरवाला मत्स्यालय, नेताजी सुभाषचंद्र मार्ग, चर्नीरोड, मुंबई.

- ९) संचालक, नर्मदा नियंत्रण प्राधिकरण, नर्मदा सदर, ब्लॉक-डी, स्किम नं.७४,विजयनगर, इं दौर-४५२ ०१० (मध्यप्रदेश),
- 90) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, उत्तर महाराष्ट्र प्रदेश, सिंचन भवन,त्र्यंबक रोड, नाशिक-२.
- ११) जिल्हाधिकारी, नंदूरबार, जि.नंदूरबार, महाराष्ट्र राज्य,
- १२) मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), महाराष्ट्र राज्य, धुळे,
- १३) सहाय्यक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, नंदूरबार, जि.नंदूरबार, महाराष्ट्र राज्य,
- १४) महालेखापाल (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ मुंबई/२ नागपूर,
- १५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- १६) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १७) सर्व कोषागार अधिकारी,
- 9८) निवडनस्ती, पदुम-१३ कार्यासन, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व पशुसंवर्धन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.